

Zbierka súdnych rozhodnutí

ROZSUDOK SÚDNEHO DVORA (veľká komora)

z 15. januára 2013*

„Článok 267 ZFEÚ — Zrušenie súdneho rozhodnutia — Vrátenie veci na konanie príslušnému súdu — Povinnosť podriaďiť sa zrušujúcemu rozhodnutiu — Návrh na začatie prejudiciálneho konania — Možnosť — Životné prostredie — Aarhuský dohovor — Smernica 85/337/EHS — Smernica 96/61/ES — Účasť verejnosti na rozhodovacom konaní — Výstavba skládky odpadu — Žiadosť o povolenie — Obchodné tajomstvo — Neoznámenie dokumentu verejnosti — Účinok na platnosť rozhodnutia o povolení skládky — Náprava — Posudzovanie vplyvov projektu na životné prostredie — Konečné stanovisko predchádzajúce pristúpeniu členského štátu k Únii — Časová pôsobnosť smernice 85/337 — Súdny prostriedok nápravy — Predbežné opatrenia — Odklad vykonateľnosti — Zrušenie napadnutého rozhodnutia — Právo vlastníť majetok — Zásah“

Vo veci C-416/10,

ktorej predmetom je návrh na začatie prejudiciálneho konania podľa článku 267 ZFEÚ, podaný na základe rozhodnutia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky zo 17. augusta 2010 a doručený Súdnemu dvoru 23. augusta 2010, ktorý súvisí s konaním:

Jozef Križan,

Katarína Aksamitová,

Gabriela Kokošková,

Jozef Kokoška,

Martina Strezenická,

Jozef Strezenický,

Peter Šidlo,

Lenka Šidlová,

Drahoslava Šidlová,

Milan Šimovič,

Elena Šimovičová,

Stanislav Aksamit,

Tomáš Pitoňák,

* Jazyk konania: slovenčina.

Petra Pitoňáková,
Mária Križanová,
Vladimír Mizerák,
Lubomír Pevný,
Darina Brunovská,
Mária Fišerová,
Lenka Fišerová,
Peter Zvolenský,
Katarína Zvolenská,
Kamila Mizeráková,
Anna Konfráterová,
Milan Konfráter,
Michaela Konfráterová,
Tomáš Pavlovič,
Jozef Krivošík,
Ema Krivošíková,
Eva Pavlovičová,
Jaroslav Pavlovič,
Pavol Šipoš,
Martina Šipošová,
Jozefína Šipošová,
Zuzana Šipošová,
Ivan Čaputa,
Zuzana Čaputová,
Štefan Strapák,
Katarína Strapáková,
František Slezák,

Agnesa Slezáková,

Vincent Zimka,

Elena Zimková,

Marián Šipoš,

Mesto Pezinok

proti

Slovenskej inšpekcii životného prostredia,

za účasti:

Ekologická skládka, a.s.,

SÚDNY DVOR (veľká komora),

v zložení: predseda V. Skouris, podpredseda K. Lenaerts, predsedovia komôr A. Tizzano, M. Ilešič, L. Bay Larsen (spravodajca), J. Malenovský, sudcovia A. Borg Barthet, J.-C. Bonichot, C. Toader, J.-J. Kasel a M. Safjan,

generálna advokátka: J. Kokott,

tajomník: C. Strömholm, referentka,

so zreteľom na písomnú časť konania a po pojednávaní zo 17. januára 2012,

so zreteľom na pripomienky, ktoré predložili:

- Jozef Križan, Katarína Aksamitová, Gabriela Kokošková, Jozef Kokoška, Martina Strezenická, Jozef Strezenický, Peter Šidlo, Lenka Šidlová, Drahoslava Šidlová, Milan Šimovič, Elena Šimovičová, Stanislav Aksamit, Tomáš Pitoňák, Petra Pitoňáková, Mária Križanová, Vladimír Mizerák, Ľubomír Pevný, Darina Brunovská, Mária Fišerová, Lenka Fišerová, Peter Zvolenský, Katarína Zvolenská, Kamila Mizeráková, Anna Konfráterová, Milan Konfráter, Michaela Konfráterová, Tomáš Pavlovič, Jozef Krivošík, Ema Krivošíková, Eva Pavlovičová, Jaroslav Pavlovič, Pavol Šipoš, Martina Šipošová, Jozefína Šipošová, Zuzana Šipošová, Ivan Čaputa, Zuzana Čaputová, Štefan Strapák, Katarína Strapáková, František Slezák, Agnesa Slezáková, Vincent Zimka, Elena Zimková, Marián Šipoš, v zastúpení: T. Kamenec a Z. Čaputová, advokáti,
- Mesto Pezinok, v zastúpení: J. Ondruš a K. Siváková, advokáti,
- Slovenská inšpekcia životného prostredia, v zastúpení: L. Fogaš, advokát,
- Ekologická skládka, a.s., v zastúpení: P. Kováč, advokát,
- slovenská vláda, v zastúpení: B. Ricziová, splnomocnená zástupkyňa,
- česká vláda, v zastúpení: M. Smolek a D. Hadroušek, splnomocnení zástupcovia,
- francúzska vláda, v zastúpení: S. Menez, splnomocnený zástupca,

- rakúska vláda, v zastúpení: C. Pesendorfer, splnomocnená zástupkyňa,
- Európska komisia, v zastúpení: P. Oliver a A. Tokár, splnomocnení zástupcovia,

po vypočutí návrhov generálnej advokátky na pojednávaní 19. apríla 2012,

vyhlásil tento

Rozsudok

- 1 Návrh na začatie prejudiciálneho konania sa týka výkladu Dohovoru o prístupe k informáciám, účasti verejnosti na rozhodovacom procese a prístupe k spravodlivosti v záležitostiach životného prostredia, podpísaného v Aarhuse 25. júna 1998 a schváleného v mene Európskeho spoločenstva rozhodnutím Rady 2005/370/ES zo 17. februára 2005 (Ú. v. EÚ L 124, s. 1, ďalej len „Aarhuský dohovor“), článku 191 ods. 1 a 2 ZFEÚ a článku 267 ZFEÚ, smernice Rady 85/337/EHS z 27. júna 1985 o posudzovaní vplyvov určitých verejných a súkromných projektov na životné prostredie (Ú. v. ES L 175, s. 40; Mim. vyd. 15/001, s. 248), zmenenej a doplnenej smernicou Európskeho parlamentu a Rady 2003/35/ES z 26. mája 2003 (Ú. v. EÚ L 156, s. 17; Mim. vyd. 15/007, s. 466, ďalej len „smernica 85/337“), ako aj smernice Rady 96/61/ES z 24. septembra 1996 o integrovanej prevencii a kontrole znečisťovania životného prostredia (Ú. v. ES L 257, s. 26; Mim. vyd. 15/003, s. 80), zmenenej a doplnenej nariadením Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 166/2006 z 18. januára 2006 (Ú. v. EÚ L 33, s. 1, ďalej len „smernica 96/61“).
- 2 Tento návrh bol podaný v rámci sporu medzi pánom Križanom a 43 ďalšími žalobcami - fyzickými osobami, ktoré sú obyvateľmi mesta Pezinok, ako aj Mestom Pezinok na jednej strane a Slovenskou inšpekciou životného prostredia (ďalej len „SIŽP“) na druhej strane, týkajúceho sa zákonnosti rozhodnutí správneho orgánu, ktorými bola povolená spoločnosti Ekologická skládka, a.s., (ďalej len „Ekologická skládka“), vedľajšiemu účastníkovi konania vo veci samej, výstavba a prevádzka skládky odpadov.

Právny rámec

Medzinárodné právo

- 3 Článok 6 Aarhuského dohovoru nazvaný „Účast' verejnosti na rozhodovaniach o vymedzených činnostiach“ stanovuje v odsekoch 1, 2, 4 a 6:

„1. Každá strana:

- a) bude uplatňovať ustanovenia tohto článku vo vzťahu k rozhodnutiam či povoliť navrhované činnosti uvedené v prílohe I;

...

2. Zainteresovaná verejnosť bude informovaná hneď na začiatku rozhodovacieho procesu týkajúceho sa životného prostredia, podľa okolností, či už verejným oznamom, alebo jednotlivo, a to vhodným, včasným a účinným spôsobom, okrem iného, o:

...

d) uvažovanom postupe, vrátane toho, ako a kedy môže byť poskytnutá táto informácia:

...

iv) uvedenie orgánu verejnej moci, od ktorého môžu byť získané príslušné informácie, a kde boli informácie na účely preskúmania verejnou uložené;

...

4. Každá strana umožní včasnú účasť verejnosti v čase, keď sú ešte otvorené všetky možnosti a účasť verejnosti môže prebiehať účinne.

...

6. Každá strana bude žiadať príslušné orgány verejnej moci, aby s cieľom preskúmania poskytli zainteresovanej verejnosti, na základe žiadosti, ak to vyžaduje vnútroštátne právo, bezplatne a ihneď, ako je to možné, prístup ku všetkým informáciám týkajúcim sa rozhodovacieho procesu uvedeného v tomto článku, ktoré sú dostupné počas etapy účasti verejnosti, a to bez ovplyvnenia práva strany na odmietnutie zverejnenia určitej informácie [najmä] podľa článku 4 [ods. 4].

...“

4 Článok 9 toho istého dohovoru, nazvaný „Prístup k spravodlivosti“, stanovuje v odsekoch 2 a 4:

„2. Každá strana, v rámci svojho vnútroštátneho práva, zabezpečí, aby členovia zainteresovanej verejnosti

...

b) ... mali prístup k procesu preskúmania pred súdom a/alebo iným nezávislým a nestranným orgánom ustanoveným na základe zákona s cieľom napadnúť vecnú a procesnú zákonnosť akéhokoľvek rozhodnutia, úkonu alebo opomenutia, podliehajúc článku 6 a v prípadoch stanovených vnútroštátnym právom a bez toho, aby boli dotknuté ustanovenia odseku 3, a iným relevantným ustanoveniam tohto dohovoru.

...

4. Navyiac, bez toho, aby boli dotknuté ustanovenia odseku 1, postupy uvedené v odsekoch 1, 2 a 3 zabezpečia zodpovedajúcu a účinnú nápravu vrátane prikázaných úľav, ak sú vhodné, a musia byť primerané, spravodlivé, včasné a nie nedostupne drahé. ...“

5 Príloha I ods. 5 Aarhuského dohovoru stanovuje, že medzi činnosti uvedené v článku 6 ods. 1 písm. a) patrí:

„Odpadové hospodárstvo:

...

— skládky prijímajúce viac ako 10 ton za deň alebo s celkovou kapacitou presahujúcou 25 000 ton, okrem skládok inertného odpadu.“

Právo Únie

Smernica 85/337

- 6 Článok 1 ods. 2 smernice 85/337 definuje pojem „povolenie“ ako „rozhodnutie príslušného orgánu alebo orgánov, ktoré oprávňuje navrhovateľa realizovať projekt“.
- 7 Článok 2 uvedenej smernice znie:
- „1. Členské štáty prijímú všetky potrebné opatrenia, aby zabezpečili, že pred udelením povolenia sa všetky projekty, ktoré pravdepodobne budú mať podstatný vplyv na životné prostredie z dôvodu, okrem iného, ich charakteru, veľkosti, alebo umiestnenia, budú podliehať postupu povolenia a budú posúdené z hľadiska ich vplyvov. Tieto projekty sú definované v článku 4.
2. Posudzovanie vplyvov na životné prostredie možno začleniť do jestvujúcich procesov povoľovania projektov v členských štátoch, alebo ak to nie je možné, do iných procesov alebo postupov, ktoré sa ustanovia na dosiahnutie cieľa tejto smernice.

...“

Smernica 96/61

- 8 Odôvodnenie 23 smernice 96/61 znie:
- „... aby bola verejnosť informovaná o činnosti zariadení a ich možnom vplyve na životné prostredie a aby bola v spoločenstve zabezpečená transparentnosť povoľovacieho konania, musí mať verejnosť pred prijatím každého rozhodnutia prístup k informáciám o žiadostiach o povoleniach pre nové zariadenia...“
- 9 Článok 1 uvedenej smernice, nazvaný „Účel a rozsah pôsobnosti“, stanovuje:
- „Účelom tejto smernice je dosiahnuť integrovanú prevenciu a kontrolu znečisťovania životného prostredia pochádzajúceho z činností uvedených v prílohe I. Stanovuje opatrenia zamerané na prevenciu, alebo ak to nie je možné, na zníženie emisií do ovzdušia, vody a pôdy vyplývajúcich z vyššie spomenutých činností, vrátane opatrení týkajúcich sa odpadov s cieľom dosiahnutia vysokej úrovne ochrany životného prostredia ako celku, bez toho, aby bola dotknutá smernica [85/337] a ostatné príslušné ustanovenia spoločenstva.“
- 10 Článok 15 tej istej smernice, nazvaný „Prístup k informáciám a účasť verejnosti na povoľovacom konaní“, stanovuje:

„1. Členské štáty zabezpečia, aby dotknutá verejnosť dostala včasné a účinné príležitosti zúčastniť sa konaní o:

— vydaní povolenia na nové zariadenia,

...

Na účely takejto účasti sa uplatňujú postupy uvedené v prílohe V.

...

4. [Najmä odsek 1] sa uplatňuj[e] bez toho, aby boli dotknuté obmedzenia ustanovené v článku 3 ods. 2 a 3 smernice [Rady] 90/313/EHS [zo 7. júna 1990 o slobode prístupu k informáciám o životnom prostredí (Ú. v. EŠ L 158, s. 56; Mim. vyd. 15/001, s. 402)].

...“

- 11 Článok 15a smernice 96/61, nazvaný „Prístup k spravodlivosti“, znie:

„Členské štáty zaistia, aby v súlade s príslušným vnútroštátnym právnym systémom, dotknutá verejnosť:

...

mala prístup k opravným prostriedkom pred súdom alebo iným nezávislým a nestranným orgánom ustanoveným na základe zákona s cieľom napadnúť vecnú a procesnú zákonnosť akéhokoľvek rozhodnutia, skutku alebo nečinnosti, ktoré sú predmetom ustanovení tejto smernice o účasti verejnosti.

...

Každé takéto konanie musí byť primerané, spravodlivé, včasné a nie nedostupne drahé.

...“

- 12 Príloha I smernice 96/61, nazvaná „Kategórie priemyselných činností uvedených v článku 1“, odkazuje v bode 5.4 na „sklárky odpadov prijímajúce viac ako 10 ton za deň alebo s celkovou kapacitou presahujúcou 25 000 ton, okrem skládok inertných odpadov“.

- 13 Príloha V tej istej smernice, nazvaná „Účasť verejnosti na rozhodovaní“, stanovuje najmä toto:

„1. Verejnosť je informovaná (prostredníctvom verejných oznamov alebo inými vhodnými prostriedkami ako sú elektronické médiá, ak sú k dispozícii) v rannom štádiu procesu prijímania rozhodnutia a najneskôr, akonáhle možno informácie rozumne poskytnúť, o nasledujúcich záležitostiach:

...

- c) podrobnosti o príslušných orgánoch zodpovedných za prijatie rozhodnutia o tých, od ktorých sa dajú získať relevantné informácie o tých, ktorým sa môžu zasielať pripomienky alebo otázky a podrobnosti o časovom rozvrhu zasielania pripomienok alebo otázok;

...

- f) uvedenie časov a miest, kde a prostriedkov, ktorými sa relevantné informácie sprístupnia;

...“

Smernica 2003/4/ES

- 14 Odôvodnenie 16 smernice Európskeho parlamentu a Rady 2003/4/ES z 28. januára 2003 o prístupe verejnosti k informáciám o životnom prostredí, ktorou sa zrušuje smernica Rady 90/313/EHS (Ú. v. EÚ L 41, s. 26; Mim. vyd. 15/007, s. 375), znie:

„Právo na informácie znamená, že zverejňovanie informácií by malo byť všeobecným pravidlom a verejné orgány by mali byť oprávnené odmietnuť požiadavku na informácie o životnom prostredí v osobitných a jednoznačne definovaných prípadoch. Dôvody odmietnutia by sa mali vykladať obmedzujúcim spôsobom, pričom verejný záujem, ktorému slúži zverejnenie, by sa mal zvažovať oproti záujmu, ktorému slúži zamietnutie. Príčiny odmietnutia by sa mali poskytnúť žiadateľovi v lehote ustanovenej touto smernicou.“

- 15 Článok 4 ods. 2 a 4 tejto smernice stanovuje najmä:

„2. Členské štáty môžu ustanoviť, že žiadosť o prístup k informáciám o životnom prostredí sa zamietne, ak by ich zverejnenie mohlo nepriaznivo ovplyvniť:

...

- d) dôvernosť obchodných alebo priemyselných informácií, keď takúto dôvernosť ustanovuje národné právo alebo právo spoločenstva na ochranu oprávneného hospodárskeho záujmu vrátane verejného záujmu na zachovaní utajenia štatistických údajov a daňového tajomstva;

...

Dôvody zamietnutia uvedené [najmä v odseku 2] sa vykladajú reštriktívnym spôsobom, pričom v každom jednotlivom prípade sa musí zohľadňovať verejný záujem na sprístupnení. V každom jednotlivom prípade sa zvažuje verejný záujem, ktorému slúži zverejnenie, oproti záujmu, ktorému slúži zamietnutie. ...

...

4. Keď žiadateľ požiadala o sprístupnenie informácií o životnom prostredí, ktoré majú verejné orgány alebo ktoré sú pre ne uchovávané, sprístupnia sa informácie čiastočne, ak je možné akékoľvek informácie patriace do rozsahu odseku 1 písm. d) a e) alebo odseku 2 oddeliť od zvyšku požadovaných informácií.“

Smernica 2003/35

- 16 Odôvodnenie 5 smernice 2003/35 stanovuje, že právna úprava Únie by sa mala zosúladiť s Aarhuským dohovorom s cieľom jeho ratifikácie.

Slovenská právna úprava

Procesné právne predpisy

- 17 § 135 ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku stanovuje:

„... Súd je tiež viazaný rozhodnutím ústavného súdu alebo Európskeho súdu pre ľudské práva, ktoré sa týkajú základných ľudských práv a slobôd.“

- 18 § 56 ods. 6 zákona č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení uplatniteľnom na skutkové okolnosti vo veci samej stanovuje:

„Ak Ústavný súd právoplatné rozhodnutie, opatrenie alebo iný zásah zruší a vec vráti na ďalšie konanie, ten, kto vo veci vydal rozhodnutie, rozhodol o opatrení alebo vykonal iný zásah, je povinný vec znova prerokovať a rozhodnúť. V tomto konaní alebo postupe je viazaný právnym názorom Ústavného súdu.“

Ustanovenia týkajúce sa posudzovania vplyvov na životné prostredie, pravidiel územného plánovania a integrovaných povolení

– Zákon č. 24/2006 Z. z.

- 19 § 1 ods. 1 zákona č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení uplatniteľnom na skutkové okolnosti vo veci samej stanovuje:

„Tento zákon upravuje:

- a) postup odborného a verejného posudzovania predpokladaných vplyvov na životné prostredie...

...

2. navrhovaných činností pred rozhodnutím o ich umiestnení alebo pred ich povolením podľa osobitných predpisov,

...“

- 20 § 37 tohto zákona stanovuje:

....

6. Platnosť záverečného stanoviska k činnosti je tri roky odo dňa jeho vydania. Záverečné stanovisko ne stráca platnosť, ak sa počas jeho platnosti začne konanie o umiestnení alebo povolení činnosti podľa osobitných predpisov.

7. Platnosť záverečného stanoviska k činnosti môže byť na žiadosť navrhovateľa predĺžená o ďalšie dva roky, a to i opakovane, ak navrhovateľ písomne preukáže, že nedošlo k podstatným zmenám navrhovanej činnosti, podmienok v dotknutom území, k novým skutočnostiam súvisiacim s vecným obsahom správy o hodnotení činnosti a k vývojom nových technológií na realizáciu navrhovanej činnosti. O predĺžení platnosti záverečného stanoviska k činnosti rozhodne príslušný orgán.“

- 21 § 65 ods. 5 uvedeného zákona stanovuje:

„Ak bolo záverečné stanovisko vydané pred 1. februárom 2006 a nebolo začaté konanie o povolení posudzovanej činnosti podľa osobitných predpisov, je potrebné požiadať ministerstvo o predĺženie jeho platnosti podľa § 37 ods. 7.“

– Zákon č. 50/1976 Zb.

- 22 § 32 zákona č. 50/1976 Zb. o územnom plánovaní a stavebnom poriadku v znení uplatniteľnom na skutkové okolnosti vo veci samej stanovuje:

„Umiestňovať stavby, meniť využitie územia a chrániť dôležité záujmy v území možno len na základe územného rozhodnutia, ktorým je

a) rozhodnutie o umiestnenie stavby,

...“

– Zákon č. 245/2003 Z. z.

- 23 § 8 ods. 3 a 4 zákona č. 245/2003 Z. z. o integrovanej prevencii a kontrole znečisťovania životného prostredia a o zmene a doplnení niektorých zákonov, v znení zákona č. 532/2005 Z. z. (ďalej len „zákon č. 245/2003 Z. z.“) stanovuje:

„3. Ak ide o integrované povoľovanie prevádzky, ktoré súčasne vyžaduje povoliť novú stavbu alebo zmenu jestvujúcej stavby, je súčasťou konania aj stavebné konanie, konanie o zmene stavby ešte pred jej dokončením a konanie o povolení terénnych úprav.

4. Súčasťou integrovaného povoľovania nie je územné konanie, posudzovanie vplyvu prevádzky na životné prostredie ani ustanovovanie podmienok na prevenciu závažných priemyselných havárií.“

- 24 § 11 ods. 2 tohto zákona stanovuje:

„Prílohou žiadosti [o integrované povolenie] sú:

...

c) záverečné stanovisko z procesu posudzovania vplyvu na životné prostredie, ak sa na prevádzku vyžaduje,

...

g) územné rozhodnutie, ak má ísť o novú prevádzku alebo o rozšírenie jestvujúcej prevádzky...“.

- 25 § 12 uvedeného zákona nazvaný „Začatie konania“ stanovuje:

„...“

(2) Správny orgán po tom, čo je žiadosť úplná a je zistený okruh účastníkov konania a dotknutých orgánov

...

c) zverejní žiadosť na svojej internetovej stránke okrem príloh k žiadosti, ktoré nie sú dostupné v elektronickej podobe, a najmenej na 15 dní zverejní podstatné údaje o podanej žiadosti, o prevádzkovateľovi a o prevádzke na svojej úradnej tabuli,

...“

Spor vo veci samej a prejudiciálne otázky

Správne konanie

- 26 Dňa 26. júna 1997 Mesto Pezinok prijalo všeobecne záväzné nariadenie č. 2/1997 o územnom pláne, ktoré predpokladalo okrem iného umiestnenie skládky odpadov v ťažobnej jame tehliarskej hliny s označením „Nová jama“.
- 27 Na základe správy o hodnotení zámeru o umiestnení skládky odpadu predloženej spoločnosťou Pezinské tehelne, a.s., 16. decembra 1998 ministerstvo životného prostredia vykonalo v roku 1999 posudzovanie vplyvov na životné prostredie. Záverečné stanovisko vydalo 26. júla 1999.
- 28 Dňa 7. augusta 2002 Ekologická skládka požiadala príslušné oddelenie Mesta Pezinok o vydanie územného rozhodnutia na povolenie umiestnenia skládky odpadu v lokalite Nová jama.
- 29 Dňa 27. marca 2006 ministerstvo životného prostredia na základe žiadosti spoločnosti Pezinské tehelne, a.s., predĺžilo platnosť svojho záverečného stanoviska z 26. júla 1999 až do 1. februára 2008.
- 30 Rozhodnutím z 30. novembra 2006 v znení rozhodnutia Krajského stavebného úradu v Bratislave zo 7. mája 2007 Mesto Pezinok povolilo na základe žiadosti spoločnosti Ekologická skládka, a.s., umiestnenie skládky odpadu v lokalite Nová jama.
- 31 Na základe žiadosti o integrované povolenie, ktorú predložila Ekologická skládka 25. septembra 2007, Slovenská inšpekcia životného prostredia, Inšpektorát životného prostredia Bratislava (ďalej len „Inšpektorát“), začal integrované konanie na základe zákona č. 245/2003 Z. z., ktorým bola prebratá smernica 96/61. Dňa 17. októbra 2007 spolu so štátnym orgánom ochrany životného prostredia zverejnil túto žiadosť a stanovil lehotu 30 dní na podanie pripomienok zo strany verejnosti a príslušných štátnych orgánov.
- 32 Vzhľadom na to, že žalobcovia vo veci samej sa odvolávali na neúplnosť žiadosti o integrované povolenie podanej Ekologickou skládkou, keďže neobsahovala v prílohe, tak ako vyžaduje § 11 ods. 2 písm. g) zákona č. 245/2003 Z. z., územné rozhodnutie o umiestnení skládky, Inšpektorát prerušil 26. novembra 2007 integrované konanie a požiadal o doloženie tohto rozhodnutia.
- 33 Dňa 27. decembra 2007 Ekologická skládka predložila uvedené rozhodnutie, pričom uviedla, že ho považuje za obchodné tajomstvo. Na základe tejto informácie Inšpektorát neposkytol žalobcom vo veci samej prístup k predmetnému dokumentu.
- 34 Dňa 22. januára 2008 Inšpektorát vydal Ekologickej skládke integrované povolenie na vybudovanie stavby „Pezinok – skládka odpadu“ a na jej prevádzku.
- 35 Žalobcovia vo veci samej podali odvolanie proti tomuto rozhodnutiu na SIŽP, druhostupňový orgán ochrany životného prostredia. Uvedený orgán rozhodol o zverejnení územného rozhodnutia o umiestnení skládky na úradnej tabuli, a to od 14. marca do 14. apríla 2008.
- 36 V rámci druhostupňového správneho konania sa žalobcovia vo veci samej odvolávali najmä na nesprávne právne posúdenie spočívajúce v tom, že integrované konanie začalo bez územného rozhodnutia o umiestnení skládky, a potom, ako bolo toto rozhodnutie doložené, bez jeho zverejnenia z dôvodu, že údajne predstavuje obchodné tajomstvo.
- 37 Rozhodnutím z 18. augusta 2008 SIŽP zamietla odvolanie ako nedôvodné.

Súdne konanie

- 38 Žalobcovia vo veci samej podali proti rozhodnutiu SIŽP z 18. augusta 2008 žalobu na Krajský súd v Bratislave, ktorý je prvostupňovým súdom pre správne veci. Rozsudkom zo 4. decembra 2008 tento súd žalobu zamietol.
- 39 Žalobcovia vo veci samej podali odvolanie proti tomuto rozsudku na Najvyšší súd Slovenskej republiky.
- 40 Uznesením zo 6. apríla 2009 tento súd odložil vykonateľnosť integrovaného povolenia.
- 41 Rozsudkom z 28. mája 2009 ten istý súd zmenil rozsudok Krajského súdu v Bratislave a zrušil rozhodnutie SIŽP z 18. augusta 2008, ako aj rozhodnutie Inšpektorátu z 22. januára 2008, pričom v podstate vytýkal príslušným orgánom, že nedodrжали pravidlá upravujúce účasť dotknutej verejnosti na integrovanom konaní a neposúdili dostatočne dosah výstavby skládky na životné prostredie.
- 42 Ekologická skládka podala na Ústavný súd Slovenskej republiky 25. júna 2009 ústavnú sťažnosť proti uzneseniu Najvyššieho súdu Slovenskej republiky zo 6. apríla 2009 a potom 3. septembra 2009 ústavnú sťažnosť proti rozsudku Najvyššieho súdu z 28. mája 2009.
- 43 Rozsudkom z 27. mája 2010 Ústavný súd Slovenskej republiky rozhodol, že Najvyšší súd Slovenskej republiky porušil základné právo Ekologickej skládky na súdnu ochranu uznané článkom 46 ods. 1 Ústavy, jej základné právo vlastníť majetok uznané článkom 20 ods. 1 Ústavy a jej právo pokojne užívať majetok uznané článkom 1 dodatkového protokolu k Európskemu dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd, podpísanému v Ríme 4. novembra 1950.
- 44 Uviedol najmä, že Najvyšší súd Slovenskej republiky nezohľadnil všetky zásady uplatniteľné v správnom konaní a prekročil svoju právomoc, keď sa zaoberal zákonnosťou konania a rozhodnutia o posudzovaní vplyvov na životné prostredie, hoci ich žalobcovia vo veci samej nespochybňovali, a že v týchto otázkach nemal právomoc prijať rozhodnutie.
- 45 Ústavný súd Slovenskej republiky v dôsledku toho svojím nálezom zrušil napadnuté uznesenie, ako aj napadnutý rozsudok a vrátil vec Najvyššiemu súdu Slovenskej republiky na ďalšie konanie.
- 46 Najvyšší súd Slovenskej republiky uvádza, že viacerí účastníci konania pred ním tvrdia, že je viazaný nálezom Ústavného súdu Slovenskej republiky z 27. mája 2010. Zdôrazňuje však, že má stále pochybnosti, pokiaľ ide o zlučiteľnosť napadnutých rozhodnutí s právom Únie.
- 47 Za týchto okolností Najvyšší súd Slovenskej republiky rozhodol o prerušení konania a položil Súdnemu dvoru tieto prejudiciálne otázky:
- „1. Ukladá povinnosť, resp. umožňuje... právo [Únie] (konkrétne článok 267 ZFEÚ) najvyššiemu súdu členského štátu *ex officio* obrátiť sa na [Súdny dvor] s prejudiciálnou otázkou, a to aj v takom štádiu súdneho konania, ak ústavný súd rozsudok najvyššieho súdu, ktorý je založený najmä na aplikácii [práva Únie] týkajúceho sa ochrany životného prostredia, zrušil s uložením povinnosti riadiť sa právnymi názormi ústavného súdu založenými na porušení procesných a hmotných ústavných práv osoby zúčastnenej na súdnom konaní bez prihliadnutia na [dosah práva Únie na] prejednávan[ú] ve[c], tzn. keď ústavný súd v tomto konaní ako súd poslednej inštancie nedospel k záveru o nutnosti predložiť [Súdnemu dvoru prejudiciálnu] otázku a predbežne vylúčil aplikáciu práva na primerané životné prostredie a jeho ochranu v prejednávanej veci?
  2. Je možné naplniť základný účel integrovanej prevencie vymedzený najmä v [odôvodneniach] 8, 9 a 23... a ďalej v článkoch 1 a 15 smernice [96/61] a všeobecne v... rámci [práva Únie v oblasti] životného prostredia, tzn. prevenciu a kontrolu znečisťovania životného prostredia so zapojením aj verejnosti s cieľom dosiahnuť vysokú úroveň ochrany životného prostredia ako celku, takým

postupom, že dotknutá verejnosť nemá v čase začatia konania o integrovanej prevencii zabezpečený prístup k všetkým relevantným dokumentom (článok 6 v spojení s článkom 15 smernice [96/61]), a to najmä k rozhodnutiu o umiestnení stavby – skládky odpadov, a neskôr v prvostupňovom konaní je chýbajúci dokument žiadateľom doložený s podmienkou nesprístupňovať ho iným účastníkom konania, lebo ide o predmet obchodného tajomstva; ak je možné dôvodne predpokladať, že rozhodnutie o umiestnení stavby (najmä jeho odôvodnenie) podstatným spôsobom ovplyvní podávanie námietok, pripomienok alebo iných podnetov?

3. Sú splnené ciele smernice [85/337], najmä z pohľadu... rámca [práva Únie v oblasti] životného prostredia, konkrétne podmienky uvedenej v článku 2, že pred vydaním povolenia budú určité projekty posudzované vzhľadom na ich vplyv na životné prostredie, ak sa pôvodné stanovisko ministerstva životného prostredia vydané v roku 1999, ktorým sa zavŕšil v minulosti proces posudzovania vplyvu na životné prostredie..., prolanguje po uplynutí viacerých rokov jednoduchým rozhodnutím bez toho, aby proces [posudzovania vplyvov na životné prostredie] opätovne prebehol; inak povedané, je možné vysloviť, že raz vydané rozhodnutie podľa smernice [85/337] má neobmedzenú platnosť?
4. Vzťahuje sa požiadavka všeobecne vyplývajúca zo smernice [96/61] (najmä jej preambula a články 1 a 15a), aby členské štáty zaistili prevenciu a kontrolu znečisťovania životného prostredia aj tým, že poskytnú verejnosti primerané, spravodlivé a včasné správne alebo súdne konanie v spojení s článkom 10a smernice [85/337] a článkom 6 a článkom 9 ods. 2 a 4 Aarhuského dohovoru, na možnosť tejto verejnosti požadovať uloženie správneho alebo súdneho opatrenia predbežnej povahy podľa vnútroštátneho práva (napríklad nariadiť súdny odklad vykonateľnosti integrovaného [povolania]), ktoré umožňuje dočasne, tzn. až do rozhodnutia vo veci samej, zastaviť realizáciu požadovanej prevádzky?
5. Je možné súdnym rozhodnutím, ktorým sa naplňa požiadavka smernice [96/61], resp. smernice [85/337] alebo článku 9 ods. 2 a 4 Aarhuského dohovoru pri aplikácii tam uvedeného práva verejnosti na spravodlivú súdnu ochranu v zmysle článku 191 ods. 1 a 2 ZFEÚ týkajúceho sa politiky Európskej únie v oblasti životného prostredia, nelegitímne zasiahnuť do vlastníckeho práva prevádzkovateľa garantovaného napríklad v článku 1 Dodatočného protokolu [k] Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd k prevádzke napríklad tým, ak žiadateľovi je právoplatné integrované povolenie na novú prevádzku zrušené v súdnom konaní?“

O prejudiciálnych otázkach

O prípustnosti

- 48 SIŽP, Ekologická skládka a slovenská vláda spochybňujú rôznymi dôvodmi prípustnosť návrhu na začatie prejudiciálneho konania alebo niektorých položených otázok.
- 49 V prvom rade sú podľa SIŽP a Ekologickej skládky všetky položené otázky neprípustné, pretože sa týkajú situácií, ktoré sú v plnom rozsahu upravené vnútroštátnymi normami, najmä aktmi preberajúcimi smernice 85/337 a 96/61. Ekologická skládka z toho vyvodila, že tieto smernice nemajú priamy účinok, kým SIŽP tvrdí, že sú dostatočne jasné, takže nie je potrebné podávať návrh na začatie prejudiciálneho konania. SIŽP tiež tvrdí, že prejudiciálne otázky mali byť položené v rámci prvej fázy konania na Najvyššom súde Slovenskej republiky. Ekologická skládka sa takisto domnieva, že tieto otázky sú zbytočné, keďže Najvyšší súd Slovenskej republiky je už viazaný právnym názorom Ústavného súdu Slovenskej republiky a žiadny z účastníkov konania vo veci samej nepožiadali, aby sa uvedené otázky predložili Súdnemu dvoru.

- 50 V druhom rade Ekologická skládka tvrdí, že to, že sa vo vnútroštátnom práve rozlišuje medzi integrovaným konaním, územným konaním a posudzovaním vplyvov na životné prostredie, spôsobuje, že z hľadiska rozhodnutia vo veci samej nie je druhá a tretia otázka relevantná. SIŽP uvádza, že toto rozlišovanie odôvodňuje neprípustnosť tretej, štvrtej a piatej otázky. Toto rozlišovanie totiž znamená, že vada v územnom rozhodnutí alebo pri posudzovaní vplyvov na životné prostredie nemá dosah na zákonnosť integrovaného povolenia.
- 51 V treťom rade Ekologická skládka a slovenská vláda uvádzajú, že štvrtá otázka je hypotetickej povahy. Predbežné opatrenia nariadené Najvyšším súdom Slovenskej republiky uznesením zo 6. apríla 2009 už nemajú žiadne účinky. Táto otázka je irelevantná v konaní prebiehajúcom na danom stupni na vnútroštátnom súde, pretože táto otázka sa netýka vydania nových predbežných opatrení, ale skôr platnosti napadnutých správnych rozhodnutí.
- 52 Vo štvrtom a poslednom rade Ekologická skládka tvrdí, že piata otázka má takisto hypotetickú povahu, keďže sa týka rozhodnutia, ktoré má Najvyšší súd Slovenskej republiky vydať na konci konania vo veci samej. Okrem toho je táto otázka takisto neprípustná preto, lebo sa týka výkladu vnútroštátneho ústavného práva.
- 53 V tejto súvislosti je vhodné pripomenúť, že podľa ustálenej judikatúry prislúcha výlučne vnútroštátnemu súdu, ktorý spor prejednáva a ktorý musí prevziať zodpovednosť za rozhodnutie sporu, aby spríhľadnutím na osobitosti prípadu posúdil potrebu prejudiciálneho rozhodnutia na vydanie svojho rozhodnutia, ako aj relevantnosť otázok, ktoré kladie Súdnemu dvoru. Preto pokiaľ sa položené otázky týkajú výkladu práva Únie, Súdny dvor je v zásade povinný rozhodnúť (rozsudky z 10. marca 2009, Hartlauer, C-169/07, Zb. s. I-1721, bod 24, a z 19. júla 2012, Garkalns, C-470/11, bod 17).
- 54 Z toho vyplýva, že pri otázkach týkajúcich sa práva Únie platí prezumpcia relevantnosti. Súdny dvor môže odmietnuť rozhodnúť o prejudiciálnej otázke položenej vnútroštátnym súdom len vtedy, ak je zjavné, že požadovaný výklad práva Únie nemá žiadnu súvislosť s existenciou alebo predmetom sporu vo veci samej, pokiaľ ide o hypotetický problém, alebo ak Súdny dvor nedisponuje skutkovými a právnymi podkladmi potrebnými na užitočnú odpoveď na otázky, ktoré sa mu položili (rozsudky z 1. júna 2010, Blanco Pérez a Chao Gómez, C-570/07 a C-571/07, Zb. s. I-4629, bod 36, ako aj z 5. júla 2012, Geistbeck, C-509/10, bod 48).
- 55 Argument založený na úplnosti vnútroštátneho práva však neumožňuje preukázať, že by výklad pravidiel práva Únie citovaných vnútroštátnym súdom zjavne nemal žiadny vzťah so sporom vo veci samej, a to o to viac, že sa nespochybňuje, že uplatniteľné vnútroštátne ustanovenia sú sčasti opatreniami preberajúcimi akty Únie. Preto tento argument nepostačuje na vyvrátenie prezumpcie relevantnosti uvedenej v predchádzajúcom bode.
- 56 Je potrebné skonštatovať, že údajná neexistencia priameho účinku predmetných smerníc nemení toto posúdenie, pretože Súdny dvor má na základe článku 267 ZFEÚ právomoc rozhodovať v rámci prejudiciálneho konania o výklade aktov prijatých inštitúciami Únie bez ohľadu na to, či sú priamo uplatniteľné (rozsudky z 10. júla 1997, Maso a i., C-373/95, Zb. s. I-4051, bod 28; zo 16. júla 2009, Futura Immobiliare a i., C-254/08, Zb. s. I-6995, bod 34, ako aj z 27. novembra 2012, Pringle, C-370/12, bod 89). Okrem toho, pokiaľ ide o údajnú nepotrebnosť návrhu na začatie prejudiciálneho konania z dôvodu jasnosti uplatniteľných pravidiel, treba pripomenúť, že článok 267 ZFEÚ vždy umožňuje vnútroštátnemu súdu, pokiaľ to považuje za potrebné, položiť Súdnemu dvoru otázky týkajúce sa výkladu (pozri v tomto zmysle rozsudok z 26. mája 2011, Stichting Natuur en Milieu a i., C-165/09 až C-167/09, Zb. s. I-4599, bod 52, ako aj citovanú judikatúru).
- 57 Pokiaľ ide o ostatné argumenty uvádzané SIŽP a Ekologickou skládkou na preukázanie neprípustnosti celého návrhu na začatie prejudiciálneho konania, týkajú sa predmetu prvej otázky, a Súdny dvor ich teda posúdi v rámci skúmania tejto otázky.

- 58 Pokiaľ ide o okolnosti týkajúce sa rozlišovania rôznych konaní vo vnútroštátnom práve, je potrebné zdôrazniť, že vnútroštátny súd si osvojil koncepciu dôsledkov, ktoré je potrebné vyvodiť z tohto rozlišovania vzhľadom na vnútroštátne právo, pričom táto koncepcia je veľmi odlišná od koncepcie zastávanej SIŽP a Ekologickou skládkou. V rámci postupu upraveného v článku 267 ZFEÚ sú totiž úlohy Súdneho dvora a vnútroštátneho súdu jasne oddelené a výklad vnútroštátnych právnych predpisov prináleží výhradne vnútroštátnemu súdu (rozsudky zo 17. júna 1999, *Piaggio*, C-295/97, Zb. s. I-3735, bod 29, a zo 17. júla 2008, *Corporación Dermoestética*, C-500/06, Zb. s. I-5785, bod 21). V dôsledku toho uvedené okolnosti nepostačujú na preukázanie toho, že položené otázky zjavne nesúvisia so skutočnosťou alebo predmetom sporu.
- 59 Pokiaľ ide o prípustnosť štvrtej otázky, z rozhodnutia vnútroštátneho súdu vyplýva, že Najvyšší súd Slovenskej republiky prijal nové predbežné opatrenia, ktorými odložil vykonateľnosť rozhodnutí vo veci samej. Ekologická skládka navyše vo svojich písomných pripomienkach uviedla, že považovala za potrebné podať proti týmto opatreniam odvolanie. Za týchto okolností sa nezdá, že by sa mala štvrtá otázka považovať za hypotetickú.
- 60 Nakoniec, pokiaľ ide o prípustnosť piatej otázky, je nesporné, že Ústavný súd Slovenskej republiky rozhodol, že Najvyšší súd Slovenskej republiky porušil vlastnícke právo spoločnosti Ekologická skládka rozsudkom z 28. mája 2009, v ktorom konštatoval, že integrované povolenie bolo vydané za podmienok nezlučiteľných s právom Únie. Keďže vnútroštátny súd má stále pochybnosti týkajúce sa zlučiteľnosti rozhodnutí napadnutých vo veci samej s právom Únie, piata otázka nie je čisto hypotetická. Okrem toho zo znenia uvedenej otázky vyplýva, že sa netýka výkladu vnútroštátneho ústavného práva.
- 61 Preto je potrebné vyhlásiť otázky predložené vnútroštátnym súdom za prípustné.

O prvej otázke

- 62 Vnútroštátny súd sa vo svojej prvej otázke v podstate pýta, či sa má článok 267 ZFEÚ vykladať v tom zmysle, že vnútroštátny súd sa môže z vlastného podnetu obrátiť na Súdny dvor s návrhom na začatie prejudiciálneho konania, aj keď rozhoduje vo veci, ktorá mu bola vrátená na konanie po tom, ako bolo jeho prvé rozhodnutie zrušené ústavným súdom dotknutého členského štátu a vnútroštátne pravidlo mu stanovuje povinnosť rozhodnúť v spore v zmysle právneho názoru vyjadreného týmto ústavným súdom. Pýta sa takisto, či sa má článok 267 ZFEÚ vykladať v tom zmysle, že je na základe neho tento istý vnútroštátny súd povinný obrátiť sa na Súdny dvor, keď jeho rozhodnutia môžu byť napadnuté na ústavnom súde opravným prostriedkom, ktorý sa však obmedzuje na preskúmanie prípadného porušenia práv a slobôd zaručených ústavou daného štátu alebo medzinárodným dohovorom.
- 63 Na úvod je potrebné uviesť, že Najvyšší súd Slovenskej republiky sa svojou prvou otázkou pýta, či mu právo Únie umožňuje neuplatniť vnútroštátne pravidlo zakazujúce mu vzniesť dôvod založený na porušení tohto práva, na ktoré sa účastníci konania vo veci samej neodvolávali. Z rozhodnutia vnútroštátneho súdu však vyplýva, že táto otázka sa týka len smernice 85/337 a že bude potrebné v dôsledku toho vyjadriť sa k tejto veci iba v prípade, ak sa zistí vzhľadom na odpoveď na tretiu otázku, že táto smernica je uplatniteľná na spor vo veci samej.
- 64 Pokiaľ ide o ostatné aspekty prvej prejudiciálnej otázky, z ustálenej judikatúry totiž vyplýva, že článok 267 ZFEÚ poskytuje vnútroštátnym súdom veľkú diskrečnú právomoc obrátiť sa na Súdny dvor, ak sa domnievajú, že vec, v ktorej rozhodujú, nastoľuje otázky vyžadujúce výklad alebo posúdenie platnosti ustanovení práva Únie potrebných na rozhodnutie sporu, ktorý im bol predložený (rozsudky z 27. júna 1991, *Mecanarte*, C-348/89, Zb. s. I-3277, bod 44, a z 5. októbra 2010, *Elčinov*, C-173/09, Zb. s. I-8889, bod 26).

- 65 Článok 267 ZFEÚ poskytuje vnútroštátnym súdom možnosť, resp. im stanovuje povinnosť podať návrh na začatie prejudiciálneho konania, keď vnútroštátny súd či už z vlastného podnetu, alebo na návrh účastníkov konania konštatuje, že podstata sporu obsahuje otázku, ktorú treba vyriešiť, spadajúcu pod prvý odsek tohto článku (rozsudky z 10. júla 1997, Palmisani, C-261/95, Zb. s. I-4025, bod 20, a z 21. júla 2011, Kelly, C-104/10, Zb. s. I-6813, bod 61). Preto skutočnosť, že účastníci konania vo veci samej pred vnútroštátnym súdom nevzniesli otázku týkajúcu sa práva Únie, nebráni tomu, aby sa vnútroštátny súd obrátil na Súdny dvor (rozsudky zo 16. júna 1981, Salonia, 126/80, Zb. s. 1563, bod 7, a z 8. marca 2012, Huet, C-251/11, bod 23).
- 66 Návrh na začatie prejudiciálneho konania sa totiž zakladá na dialógu medzi súdmi a jeho začiatok závisí výlučne od toho, ako vnútroštátny súd posúdi relevantnosť a potrebu takéhoto návrhu (rozsudky zo 16. decembra 2008, Cartesio, C-210/06, Zb. s. I-9641, bod 91, a z 9. novembra 2010, VB Pénzügyi Lízing, C-137/08, Zb. s. I-10847, bod 29).
- 67 Okrem toho existencia vnútroštátneho procesného pravidla nemôže mať vplyv na možnosť vnútroštátnych súdov obrátiť sa na Súdny dvor s návrhom na začatie prejudiciálneho konania v prípade, že majú, tak ako vo veci samej, pochybnosti o výklade práva Únie (rozsudky Elčinov, už citovaný, bod 25, a z 20. októbra 2011, Interedil, C-396/09, Zb. s. I-9915, bod 35).
- 68 Vnútroštátne pravidlo, na základe ktorého je vnútroštátny súd viazaný posúdením súdu vyššieho stupňa, nemôže vnútroštátny súd zbaviť možnosti obrátiť sa na Súdny dvor s otázkami výkladu práva Únie, ktorého sa také právne posúdenie týka. Tento súd musí totiž mať možnosť predložiť Súdnemu dvoru otázky, ktoré mu robia starosti, ak sa domnieva, že právne posúdenie súdom vyššieho stupňa by ho mohlo viesť k vyhláseniu rozsudku, ktorý by bol v rozpore s právom Únie (rozsudky z 9. marca 2010, ERG a i., C-378/08, Zb. s. I-1919, bod 32, ako aj Elčinov, už citovaný, bod 27).
- 69 V tomto štádiu je potrebné zdôrazniť, že na účely vyriešenia sporu vo veci samej je výklad predmetných ustanovení, ktorý poskytol Súdny dvor, pre vnútroštátny súd, ktorý využil možnosť podľa článku 267 ZFEÚ, záväzný, a v prípade potreby musí tento vnútroštátny súd odmietnuť posúdenie súdu vyššieho stupňa, ak sa v súvislosti s týmto výkladom domnieva, že toto posúdenie nie je v súlade s právom Únie (rozsudok Elčinov, už citovaný, bod 30).
- 70 Zásady uvedené v predchádzajúcich bodoch platia takisto pre vnútroštátny súd, pokiaľ ide o právny názor vyjadrený v tejto veci samej ústavným súdom dotknutého členského štátu, keďže z ustálenej judikatúry vyplýva, že nemožno pripustiť, aby pravidlá vnútroštátneho práva, hoci sú ústavnej povahy, ohrozovali jednotu a účinnosť práva Únie (rozsudky zo 17. decembra 1970, Internationale Handelsgesellschaft, 11/70, Zb. s. 1125, bod 3, a z 8. septembra 2010, Winner Wetten, C-409/06, Zb. s. I-8015, bod 61). Súdny dvor už rozhodol, že uvedené zásady sa uplatňujú vo vzťahoch medzi ústavným súdom a akýmkoľvek iným vnútroštátnym súdom (rozsudok z 22. júna 2010, Melki a Abdeli, C-188/10 a C-189/10, Zb. s. I-5667, body 41 až 45).
- 71 Vnútroštátne pravidlo, ktoré zaväzuje Najvyšší súd Slovenskej republiky riadiť sa právnym názorom Ústavného súdu Slovenskej republiky, teda nemôže brániť vnútroštátnemu súdu, aby sa obrátil na Súdny dvor s návrhom na začatie prejudiciálneho konania v ktoromkoľvek okamihu počas konania, ktorý považuje za vhodný, a neuplatnil v prípade potreby posúdenie vyjadrené Ústavným súdom Slovenskej republiky, ktoré sa zdá byť v rozpore s právom Únie.
- 72 Nakoniec, ako najvyšší súd je Najvyšší súd Slovenskej republiky dokonca povinný obrátiť sa na Súdny dvor s návrhom na začatie prejudiciálneho konania, keď konštatuje, že podstata veci samej sa týka otázky, ktorá sa má vyriešiť a patrí pod prvý odsek článku 267 ZFEÚ. Možnosť podať na ústavný súd dotknutého členského štátu opravný prostriedok proti rozhodnutiam vnútroštátneho súdu, ktorý sa obmedzuje na preskúmanie prípadného porušenia práv a slobôd zaručených ústavou daného štátu

alebo medzinárodným dohovorom, neumožňuje domnievať sa, že by sa tento vnútroštátny súd nemal považovať za súd, proti ktorého rozhodnutiam nie je prípustný podľa vnútroštátneho práva opravný prostriedok v zmysle článku 267 tretieho odseku ZFEÚ.

- 73 Vzhľadom na vyššie uvedené je potrebné odpovedať na prvú otázku tak, že článok 267 ZFEÚ sa má vykladať v tom zmysle, že vnútroštátny súd, akým je súd, ktorý podal návrh na začatie prejudiciálneho konania, má povinnosť obrátiť sa z vlastného podnetu na Súdny dvor s návrhom na začatie prejudiciálneho konania, aj keď rozhoduje vo veci, ktorá mu bola vrátená na konanie po tom, ako bolo jeho prvé rozhodnutie zrušené ústavným súdom dotknutého členského štátu a vnútroštátne pravidlo mu stanovuje povinnosť rozhodnúť v spore v zmysle právneho názoru vyjadreného týmto ústavným súdom.

O druhej otázke

- 74 Vnútroštátny súd sa vo svojej druhej otázke v podstate pýta, či sa má smernica 96/61 vykladať v tom zmysle, že vyžaduje, aby dotknutá verejnosť mala prístup od začiatku povoľovacieho konania pre skládku k územnému rozhodnutiu o umiestnení tejto prevádzky. Pýta sa takisto, či odmietnutie dať k dispozícii toto rozhodnutie možno odôvodniť odvolávaním sa na obchodné tajomstvo chrániace informácie, ktoré toto rozhodnutie obsahuje, alebo ak nebolo sprístupnené, to možno napraviť poskytnutím prístupu dotknutej verejnosti k uvedenému rozhodnutiu v priebehu druhostupňového správneho konania.
- 75 Najprv sa musí skonštatovať, že z rozhodnutia vnútroštátneho súdu vyplýva, že prevádzka, o ktorú ide vo veci samej, predstavuje skládku, v ktorej možno uskladniť viac ako 10 ton odpadu za deň alebo s celkovou kapacitou viac ako 25 000 ton odpadu. Patrí teda do pôsobnosti smernice 96/61, ako to vyplýva z článku 1 tejto smernice v spojení s bodom 5.4 jej prílohy I.
- 76 Článok 15 tejto smernice zakotvuje účasť dotknutej verejnosti na konaní, v ktorom sa má vydať povolenie pre nové prevádzky, a stanovuje, že táto účasť sa má realizovať za podmienok stanovených v prílohe V uvedenej smernice. Táto príloha ukladá povinnosť oznámiť verejnosti najmä údaje o orgánoch, kde možno získať relevantné informácie, ako aj uviesť dátum a miesto, kde budú poskytnuté tieto informácie verejnosti.
- 77 Tieto pravidlá týkajúce sa účasti verejnosti sa musia vykladať vo svetle a s prihliadnutím na ustanovenia Aarhuského dohovoru, s ktorým, ako vyplýva z odôvodnenia 5 smernice 2003/35, ktorá čiastočne zmenila a doplnila smernicu 96/61, musia byť právne predpisy Únie „riadne zosúladené“ (rozsudok z 12. mája 2011, Bund für Umwelt und Naturschutz Deutschland, Landesverband Nordrhein-Westfalen, C-115/09, Zb. s. I-3673, bod 41). Článok 6 ods. 6 uvedeného dohovoru však stanovuje, že dotknutá verejnosť musí mať možnosť prístupu k všetkým informáciám týkajúcim sa rozhodovacieho procesu, v ktorom ide o povolenie činností uvedených v prílohe I tohto dohovoru, medzi ktoré patria skládky prijímajúce viac ako 10 ton odpadu za deň alebo s celkovou kapacitou presahujúcou 25 000 ton odpadu.
- 78 Preto verejnosť, ktorej sa týka povoľovacie konanie upravené v smernici 96/61, musí mať v zásade prístup k všetkým informáciám relevantným na účely uvedeného konania.
- 79 Z rozhodnutia vnútroštátneho súdu a zo spisu predloženého Súdnemu dvoru vyplýva, že územné rozhodnutie o umiestnení prevádzky, o ktorú ide vo veci samej, predstavuje jedno z opatrení, na základe ktorých sa prijme konečné rozhodnutie o povolení alebo nepovolení tejto prevádzky, a že obsahuje informácie o dosahu projektu na životné prostredie, o podmienkach uložených prevádzkovateľovi, aby sa obmedzil jeho dosah, o námietkach podaných účastníkmi územného konania a o dôvodoch, na ktorých bola založená voľba vykonaná príslušným orgánom na účely vydania tohto územného rozhodnutia. Navyše vnútroštátne uplatniteľné pravidlá vyžadujú, aby územné rozhodnutie

bolo pripojené k žiadosti o povolenie, adresovanej príslušnému orgánu. Z toho vyplýva, že uvedené územné rozhodnutie sa musí považovať za rozhodnutie obsahujúce relevantné informácie v zmysle prílohy V smernice 96/61, a že dotknutá verejnosť musí teda v zásade mať k nemu prístup v priebehu konania o povolení uvedenej prevádzky.

- 80 Z článku 15 ods. 4 smernice 96/61 však vyplýva, že účasť dotknutej verejnosti môže byť limitovaná obmedzeniami stanovenými v článku 3 ods. 2 a 3 smernice 90/313. V čase skutkových okolností vo veci samej však bola smernica 90/313 zrušená a nahradená smernicou 2003/4. Vzhľadom na korelačnú tabuľku pripojenú k smernici 2003/4, na povinnosť zosúladiť právnu úpravu Únie s Aarhuským dohovorom a na znenie článku 15 smernice 96/61 prijaté v rámci jeho neskoršej kodifikácie smernicou Európskeho parlamentu a Rady 2008/1/ES z 15. januára 2008 o integrovanej prevencii a kontrole znečisťovania životného prostredia (Ú. v. EÚ L 24, s. 8) sa treba domnievať, že článok 15 ods. 4 smernice 96/61 sa má vykladať v tom zmysle, že odkazuje na obmedzenia stanovené v článku 4 ods. 1, 2 a 4 smernice 2003/4.
- 81 Podľa odseku 2 prvého pododseku písm. d) uvedeného článku 4 členské štáty môžu stanoviť, že žiadosť o prístup k informáciám sa zamietne, ak by ich zverejnenie mohlo nepriaznivo ovplyvniť dôvernú obchodných alebo priemyselných informácií, keď takéto dôverné zaobchádzanie stanovuje vnútroštátne právo alebo právo Únie s cieľom ochrany oprávneného hospodárskeho záujmu.
- 82 Najmä vzhľadom na význam umiestnenia jednotlivých činností uvedených v smernici 96/61 a ako vyplýva z bodu 79 tohto rozsudku, o takýto prípad však nejde v prípade rozhodnutia, ktorým verejný orgán povolí vzhľadom na uplatniteľné pravidlá územného plánovania zriadenie skládky, ktorá patrí do pôsobnosti tejto smernice.
- 83 Aj keby platilo, že nie je vylúčené, že niektoré časti odôvodnenia územného rozhodnutia výnimočne môžu obsahovať dôverné obchodné alebo priemyselné informácie, v predmetnom prípade je nesporné, že ochrana dôvernosti takýchto informácií bola použitá v rozpore s článkom 4 ods. 4 smernice 2003/4 na to, aby sa dotknutej verejnosti odmietol akýkoľvek prístup, hoci aj čiastočný, k územnému rozhodnutiu o umiestnení prevádzky, o ktorú ide vo veci samej.
- 84 Z toho vyplýva, že odmietnutie dať k dispozícii dotknutej verejnosti územné rozhodnutie o umiestnení prevádzky, o ktorú ide vo veci samej, počas prvostupňového správneho konania nebolo odôvodnené výnimkou uvedenou v článku 15 ods. 4 smernice 96/61. Preto potrebuje vnútroštátny súd vedieť, či prístup k tomuto rozhodnutiu umožnený dotknutej verejnosti v priebehu druhostupňového správneho konania je postačujúci na nápravu procesnej vady, ktorou je postihnuté prvostupňové správne konanie, a v dôsledku toho na zabezpečenie toho, aby nebol porušený článok 15 smernice 96/61.
- 85 V prípade neexistencie pravidiel, ktoré by v tejto oblasti boli stanovené právom Únie, musí právny poriadok každého členského štátu stanoviť procesné predpisy týkajúce sa opravných prostriedkov určených na zabezpečenie ochrany práv, ktoré jednotlivcom vyplývajú z práva Únie, avšak pod podmienkou, že takéto pravidlá nie sú menej priaznivé ako pravidlá upravujúce obdobné opravné prostriedky vnútroštátnej povahy (zásada ekvivalencie) a že nevedú k praktickej nemožnosti alebo nadmernému sťaženiu výkonu práv priznaných právnym poriadkom Únie (zásada efektivity) (rozsudky zo 14. decembra 1995, Peterbroeck, C-312/93, Zb. s. I-4599, bod 12, ako aj z 12. júla 2012, VALE Ępítési, C-378/10, bod 48 a citovaná judikatúra).
- 86 Pokiaľ ide o zásadu ekvivalencie, táto zásada vyžaduje, aby sa všetky pravidlá, ktoré sa uplatňujú na opravné prostriedky, uplatňovali bez rozdielu na opravné prostriedky založené na porušení práva Únie a opravné prostriedky založené na porušení vnútroštátneho práva (pozri najmä rozsudky z 19. júla 2012, Littlewoods Retail a i., C-591/10, bod 31, ako aj zo 4. októbra 2012, Biankov, C-249/11, bod 70). Prináleží teda vnútroštátnemu súdu overiť, či vnútroštátne právo umožňuje nápravu porovnateľných procesných väd vnútroštátnej povahy v druhostupňovom správnom konaní.

- 87 Pokiaľ ide o zásadu efektivity, aj keď právo Únie nemôže brániť tomu, aby uplatniteľné vnútroštátne pravidlá umožnili v určitých prípadoch legitimizovať operácie alebo akty, ktoré sú v rozpore s ním, takáto možnosť podlieha podmienke, že dotknutým osobám neumožní obísť pravidlá Únie alebo ich neuplatniť, a mala by mať výnimočnú povahu (rozsudok z 3. júla 2008, Komisia/Írsko, C-215/06, Zb. s. I-4911, bod 57).
- 88 V tejto súvislosti je potrebné zdôrazniť, že článok 15 smernice 96/61 ukladá členským štátom povinnosť poskytnúť dotknutej verejnosti v príslušnom čase účinné príležitosti zúčastniť sa konania o vydaní povolenia. Toto ustanovenie je potrebné vykladať vzhľadom na odôvodnenie 23 uvedenej smernice, podľa ktorého verejnosť musí mať pred prijatím každého rozhodnutia prístup k informáciám o žiadostiach o povolenie na nové zariadenia, a článok 6 Aarhuského dohovoru, ktorý jednak zakotvuje včasnú účasť verejnosti, teda v čase, keď sú ešte otvorené všetky možnosti a riešenia a účasť verejnosti môže prebiehať účinne, a jednak stanovuje, že verejnosť musí mať prístup k relevantným informáciám hneď, ako sú k dispozícii. Z toho vyplýva, že dotknutá verejnosť musí mať k dispozícii všetky relevantné informácie už od štádia prvostupňového správneho konania, ešte predtým, ako sa prijme prvé rozhodnutie, a to v rozsahu, v akom sú tieto informácie k dispozícii v čase, keď prebieha táto fáza konania.
- 89 Pokiaľ ide o to, či zásada efektivity bráni tomu, aby sa v druhostupňovom konaní urobila náprava tak, že sa verejnosti dajú k dispozícii relevantné dokumenty, ktoré neboli sprístupnené v priebehu prvostupňového správneho konania, z informácií poskytnutých vnútroštátnym súdom vyplýva, že podľa uplatniteľnej vnútroštátnej právnej úpravy druhostupňový správny orgán má právomoc zmeniť prvostupňové správne rozhodnutie. Prináleží však vnútroštátnemu súdu overiť, či jednak v rámci druhostupňového správneho konania sú ešte otvorené všetky možnosti a riešenia v zmysle článku 15 ods. 1 smernice 96/61, vykladaného vzhľadom na článok 6 ods. 4 Aarhuského dohovoru, a jednak, či náprava v tomto štádiu konania tým, že sa dajú k dispozícii dotknutej verejnosti relevantné dokumenty, umožní tejto verejnosti mať ešte účinný vplyv na výsledok rozhodovacieho konania.
- 90 V dôsledku toho zásada efektivity nebráni tomu, aby neodôvodnené odmietnutie dať dotknutej verejnosti k dispozícii v priebehu prvostupňového správneho konania územné rozhodnutie, o ktoré ide vo veci samej, mohlo byť napravené v priebehu druhostupňového správneho konania pod podmienkou, že sú ešte otvorené všetky možnosti a riešenia a že náprava v tomto štádiu konania umožní dotknutej verejnosti mať účinný vplyv na výsledok rozhodovacieho konania, čo prináleží overiť vnútroštátnemu súdu.
- 91 Preto je potrebné odpovedať na druhú otázku tak, že smernica 96/61 sa má vykladať v tom zmysle, že:
- vyžaduje, aby dotknutá verejnosť mala prístup od začiatku povoľovacieho konania pre dotknutú prevádzku k územnému rozhodnutiu, o aké ide vo veci samej,
  - neumožňuje príslušným vnútroštátnym orgánom odmietnuť dotknutej verejnosti prístup k takémuto rozhodnutiu tým, že sa odvolajú na ochranu dôvernosti obchodných alebo priemyselných informácií stanovenú vnútroštátnym právom alebo právom Únie s cieľom ochrany oprávneného hospodárskeho záujmu, a
  - nebráni tomu, aby neodôvodnené odmietnutie dať dotknutej verejnosti k dispozícii v priebehu prvostupňového správneho konania územné rozhodnutie, o aké ide vo veci samej, mohlo byť napravené v priebehu druhostupňového správneho konania pod podmienkou, že sú ešte otvorené všetky možnosti a riešenia a že náprava v tomto štádiu konania umožní dotknutej verejnosti mať účinný vplyv na výsledok rozhodovacieho konania, čo prináleží overiť vnútroštátnemu súdu.

O tretej otázke

- 92 Vnútroštátny súd sa vo svojej tretej otázke v podstate pýta, či sa má smernica 85/337 vykladať v tom zmysle, že bráni tomu, aby platnosť stanoviska týkajúceho sa posudzovania vplyvov projektu na životné prostredie mohla byť platne predĺžená viac rokov po prijatí tohto stanoviska a či ukladá v takomto prípade povinnosť vykonať nové posudzovanie vplyvov uvedeného projektu na životné prostredie.
- 93 V tejto súvislosti SIŽP, ako aj slovenská a česká vláda tvrdia, že smernica 85/337 sa nemá z hľadiska *ratione temporis* uplatniť na situáciu uvádzanú vnútroštátnym súdom.
- 94 Z ustálenej judikatúry vyplýva, že zásada, podľa ktorej sa projekty, ktoré môžu mať významný vplyv na životné prostredie, musia podrobiť posudzovaniu vplyvov na životné prostredie, neplatí v prípade, ak dátum formálneho podania žiadosti o povolenie projektu je pred dátumom uplynutia lehoty na prebratie smernice 85/337 (rozsudky z 11. augusta 1995, Komisia/Nemecko, C-431/92, Zb. s. I-2189, body 29 a 32, ako aj z 18. júna 1998, Gedeputeerde Staten van Noord-Holland, C-81/96, Zb. s. I-3923, bod 23).
- 95 Táto smernica je totiž zameraná v širšej miere na projekty určitého rozsahu, ktorých uskutočnenie je často časovo náročné. Nebolo by vhodné, aby konania, ktoré sú už na vnútroštátnej úrovni zložité, boli dodatočne zaťažované a spomalené špecifickými požiadavkami stanovenými uvedenou smernicou a aby boli ovplyvnené už vzniknuté situácie (rozsudok Gedeputeerde Staten van Noord-Holland, už citovaný, bod 24).
- 96 V danom prípade zo spisu predloženého Súdnu dvoru vyplýva, že k prvému úkonu prevádzkovateľa, ktorým požiadal o povolenie na realizáciu projektu skládky, o ktorú ide vo veci samej, došlo 16. decembra 1998, a to podaním žiadosti o posudzovanie vplyvov uvedeného projektu na životné prostredie. Z článku 2 Aktu o podmienkach pristúpenia Českej republiky, Estónskej republiky, Cyperskej republiky, Lotyšskej republiky, Litovskej republiky, Maďarskej republiky, Maltskej republiky, Poľskej republiky, Slovenskej republiky a Slovenskej republiky a o úpravách zmlúv, na ktorých je založená Európska únia (Ú. v. EÚ L 236, 2003, s. 33), vyplýva, že smernica 85/337 mala byť prebratá Slovenskou republikou od dátumu pristúpenia tohto členského štátu k Únii, teda od 1. mája 2004.
- 97 Je však potrebné uviesť, že vydanie povolenia na zriadenie skládky, o ktorú ide vo veci samej, zo strany slovenských orgánov si vyžadovalo, aby prebehli tri po sebe nasledujúce konania, pričom každé z nich viedlo k prijatiu rozhodnutia.
- 98 Žiadosti prevádzkovateľa týkajúce sa dvoch prvých konaní boli podané 16. decembra 1998 a 7. augusta 2002, teda pred uplynutím lehoty na prebratie smernice 85/337. Na druhej strane však žiadosť o integrované povolenie bola podaná 25. septembra 2007, teda po uplynutí tejto lehoty. Preto je potrebné určiť, či podanie dvoch prvých žiadostí možno považovať za formálne začatie povoľovacieho konania v zmysle judikatúry pripomenutej v bode 94 tohto rozsudku.
- 99 V tejto súvislosti je potrebné najprv konštatovať, že žiadosti predložené v rámci dvoch prvých štádií konania nie sú len jednoduchými neformálnymi kontaktmi, ktoré by sa nemali považovať za prejav formálneho začatia povoľovacieho konania (pozri v tomto zmysle rozsudok Komisia/Nemecko, už citovaný, bod 32).
- 100 Ďalej je potrebné zdôrazniť, že posudzovanie vplyvov na životné prostredie skončené v roku 1999 sa vykonalo s cieľom umožniť realizáciu projektu skládky, ktorá je predmetom integrovaného povolenia. Konanie, ktoré potom pokračovalo, a najmä vydanie stavebného povolenia, boli založené na tomto posúdení. Ako uviedla generálna advokátka v bode 115 svojich návrhov, skutočnosť, že podľa slovenského práva sa posudzovanie vplyvov na životné prostredie uskutočňuje oddelene od samostatného povoľovacieho konania, nesmie rozšíriť časovú pôsobnosť smernice 85/337.

- 101 Z úvah uvedených v bode 79 tohto rozsudku takisto vyplýva, že územné rozhodnutie o umiestnení skládky, o ktorú ide vo veci samej, predstavuje štádium, ktoré je nevyhnutné, ak sa má vydať prevádzkovateľovi povolenie na realizáciu projektu predmetnej skládky. Toto rozhodnutie ukladá navyše určitý počet podmienok, ktoré musí prevádzkovateľ splniť v rámci realizácie svojho projektu.
- 102 Pri preskúmaní porovnateľného konania Súdny dvor dospel k záveru, že dátum, ktorý má slúžiť ako referenčný dátum na určenie uplatnenia smernice z hľadiska času, ktorá ukladá vykonať posudzovanie vplyvov na životné prostredie, je ten, keď bol projekt formálne predložený, pretože rôzne štádiá skúmania projektu sú navzájom natolko prepojené, že predstavujú komplexnú operáciu (rozsudok z 23. marca 2006, Komisia/Rakúsko, C-209/04, Zb. s. I-2755, bod 58).
- 103 Nakoniec z ustálenej judikatúry vyplýva, že povolenie v zmysle smernice 85/337 môže byť zložené z kombinácie viacerých rozličných rozhodnutí, keď sa vnútroštátne konanie, ktoré umožňuje, aby stavebníkovi bolo vydané povolenie začať práce, ktorými sa realizuje jeho projekt, skladá z viacerých po sebe nasledujúcich štádií (pozri v tomto zmysle rozsudky zo 7. januára 2004, Wells, C-201/02, Zb. s. I-723, bod 52, a zo 4. mája 2006, Komisia/Spojené kráľovstvo, C-508/03, Zb. s. I-3969, bod 102). Z toho vyplýva, že v tomto prípade je dátumom formálneho podania žiadosti o povolenie na projekt dátum, keď stavebník predložil žiadosť o začatie prvého štádia konania.
- 104 Z vyššie uvedených úvah vyplýva, že formálne podanie žiadosti o povolenie na projekt skládky, o akú ide vo veci samej, predchádzalo dátumu uplynutia lehoty na prebratie smernice 85/337. V dôsledku toho povinnosti vyplývajúce z tejto smernice nie sú uplatniteľné na tento projekt, a nie je teda potrebné odpovedať na tretiu otázku.

O štvrtej otázke

- 105 Vnútroštátny súd sa svojou štvrtou otázkou v podstate pýta, či sa články 1 a 15a smernice 96/61 v spojení s článkami 6 a 9 Aarhuského dohovoru majú vykladať v tom zmysle, že členovia dotknutej verejnosti musia mať príležitosť v rámci opravného prostriedku stanoveného v článku 15a tejto smernice obrátiť sa na súd alebo nezávislý a nestranný orgán ustanovený na základe zákona, ktorý má právomoc nariadiť predbežné opatrenia takej povahy, aby sa dočasne odložilo uplatňovanie povolenia v zmysle článku 4 uvedenej smernice, kým sa čaká na konečné rozhodnutie, ktoré má byť vydané.
- 106 Členské štáty majú na základe svojej procesnej autonómie rozhodovací priestor pri vykonávaní článku 9 Aarhuského dohovoru a článku 15a smernice 96/61, pričom musia dodržiavať zásady ekvivalencie a efektivity. Predovšetkým im prináleží, aby určili, ktorý súdny orgán alebo ktorý nezávislý a nestranný orgán ustanovený na základe zákona je príslušný rozhodovať o žalobách, na ktoré sa vzťahujú tieto ustanovenia, a podľa akých procesných pravidiel má rozhodovať, aby sa dodržali uvedené ustanovenia (pozri analogicky rozsudok z 18. októbra 2011, Boxus a i., C-128/09 až C-131/09, C-134/09 a C-135/09, Zb. s. I-9711, bod 52).
- 107 Okrem toho z ustálenej judikatúry vyplýva, že vnútroštátny súd konajúci vo veci, ktorá sa riadi právom Únie, musí mať možnosť nariadiť predbežné opatrenia s cieľom zabezpečiť úplnú účinnosť súdneho rozhodnutia o existencii práv vyplývajúcich z práva Únie, ktoré má byť vydané (rozsudky z 19. júna 1990, Factortame a i., C-213/89, Zb. s. I-2433, bod 21, ako aj z 13. marca 2007, Unibet, C-432/05, Zb. s. I-2271, bod 67).
- 108 Je potrebné dodať, že právo podať opravný prostriedok stanovený v článku 15a smernice 96/61 sa má vykladať vzhľadom na cieľ tejto smernice. Súdny dvor už rozhodol, že týmto cieľom, ako je definovaný v článku 1 uvedenej smernice, je integrovaná prevencia a kontrola znečisťovania životného prostredia prostredníctvom opatrení zameraných na prevenciu alebo zníženie emisií vyplývajúcich z činností uvedených v jej prílohe I do ovzdušia, vody a pôdy s cieľom dosiahnuť vysokú úroveň ochrany

životného prostredia (rozsudky z 22. januára 2009, Association nationale pour la protection des eaux et rivières a OABA, C-473/07, Zb. s. I-319, bod 25, ako aj z 15. decembra 2011, Møller, C-585/10, Zb. s. I-13407, bod 29).

- 109 Podanie opravného prostriedku uvedeného v článku 15a smernice 96/61 by však neumožňovalo účinne predchádzať uvedenému znečisťovaniu, keby bolo nemožné vyhnúť sa tomu, aby prevádzka, ktorej bolo možno vydané povolenie v rozpore s touto smernicou, naďalej fungovala, pričom by sa čakalo na konečné rozhodnutie o zákonnosti uvedeného povolenia. Z toho vyplýva, že zabezpečenie účinnosti práva podať opravný prostriedok stanoveného v uvedenom článku 15a vyžaduje, aby mali členovia dotknutej verejnosti právo obrátiť sa na súd alebo nezávislý a nestranný orgán, ktorý má právomoc nariadiť predbežné opatrenia takej povahy, aby sa predišlo takémuto znečisťovaniu, vrátane prípadu, že je potrebné dočasne odložiť uplatňovanie napadnutého povolenia.
- 110 Vzhľadom na vyššie uvedené je potrebné odpovedať na štvrtú otázku tak, že článok 15a smernice 96/61 sa má vykladať v tom zmysle, že členovia dotknutej verejnosti musia mať príležitosť v rámci opravného prostriedku stanoveného v tomto ustanovení obrátiť sa na súd alebo nezávislý a nestranný orgán ustanovený na základe zákona, ktorý má právomoc nariadiť predbežné opatrenia takej povahy, aby sa dočasne odložilo uplatňovanie povolenia v zmysle článku 4 tejto smernice, kým sa čaká na konečné rozhodnutie, ktoré má byť vydané.

O piatej otázke

- 111 Vnútroštátny súd sa svojou piatou otázkou v podstate pýta, či rozhodnutie vnútroštátneho súdu prijaté v rámci vnútroštátneho konania, ktorým sa vykonávajú povinnosti vyplývajúce z článku 15a smernice 96/61 a článku 9 ods. 2 a 4 Aarhuského dohovoru, zrušujúce povolenie vydané v rozpore s ustanoveniami uvedenej smernice môže predstavovať nedôvodný zásah do vlastníckeho práva prevádzkovateľa zakotveného v článku 17 Charty základných práv Európskej únie.
- 112 Ako uviedla generálna advokátka v bodoch 182 až 184 svojich návrhov, podmienky stanovené smernicou 96/61 obmedzujú využívanie vlastníckeho práva na pozemkoch dotknutých prevádzkou, ktorá patrí do pôsobnosti tejto smernice.
- 113 Vlastnícke právo však nie je absolútne právo, ale musí byť zohľadnené so zreteľom na jeho funkciu v spoločnosti. Preto možno prijať obmedzenia pri výkone tohto práva pod podmienkou, že tieto obmedzenia účinne zodpovedajú cieľom všeobecného záujmu, pričom nie sú so zreteľom na sledovaný cieľ neprimeraným a neznesiteľným zásahom do samotnej podstaty práva, ktoré je takto zaručené (rozsudky z 3. septembra 2008, Kadi a Al Barakaat International Foundation/Rada a Komisia, C-402/05 P a C-415/05 P, Zb. s. I-6351, bod 355, ako aj z 9. marca 2010, ERG a i., C-379/08 a C-380/08, Zb. s. I-2007, bod 80).
- 114 Pokiaľ ide o ciele všeobecného záujmu uvedené vyššie, z ustálenej judikatúry vyplýva, že ochrana životného prostredia je jedným z týchto cieľov, a môže teda odôvodniť obmedzenie využívania vlastníckeho práva (pozri rozsudky zo 7. februára 1985, ADBHU, 240/83, Zb. s. 531, bod 13; z 20. septembra 1988, Komisia/Dánsko, 302/86, Zb. s. 4607, bod 8; z 2. apríla 1998, Outokumpu, C-213/96, Zb. s. I-1777, bod 32, ako aj z 9. marca 2010, ERG a i., C-379/08 a C-380/08, už citovaný, bod 81).
- 115 Pokiaľ ide o proporcionalitu dosahu na predmetné vlastnícke právo, keď možno preukázať takýto dosah, postačuje konštatovať, že smernica 96/61 zakotvuje rovnováhu medzi požiadavkami vyplývajúcimi z tohto práva a požiadavkami spojenými s ochranou životného prostredia.

116 V dôsledku toho je potrebné odpovedať na piatu otázku tak, že rozhodnutie vnútroštátneho súdu prijaté v rámci vnútroštátneho konania, ktorým sa vykonávajú povinnosti vyplývajúce z článku 15a smernice 96/61 a článku 9 ods. 2 a 4 Aarhuského dohovoru, zrušujúce povolenie vydané v rozpore s ustanoveniami uvedenej smernice nemôže samo osebe predstavovať nedôvodný zásah do vlastníckeho práva prevádzkovateľa zakotveného v článku 17 Charty základných práv Európskej únie.

O trovách

117 Vzhľadom na to, že konanie pred Súdny dvorom má vo vzťahu k účastníkom konania vo veci samej incidenčný charakter a bolo začaté v súvislosti s prekážkou postupu v konaní pred vnútroštátnym súdom, o trovách konania rozhodne tento vnútroštátny súd. Iné trovy konania, ktoré vznikli v súvislosti s predložením pripomienok Súdnemu dvoru a nie sú trovami uvedených účastníkov konania, nemôžu byť nahradené.

Z týchto dôvodov Súdny dvor (veľká komora) rozhodol takto:

1. Článok 267 ZFEÚ sa má vykladať v tom zmysle, že vnútroštátny súd, akým je súd, ktorý podal návrh na začatie prejudiciálneho konania, má povinnosť obrátiť sa z vlastného podnetu na Súdny dvor Európskej únie s návrhom na začatie prejudiciálneho konania, aj keď rozhoduje vo veci, ktorá mu bola vrátená na konanie po tom, ako bolo jeho prvé rozhodnutie zrušené ústavným súdom dotknutého členského štátu a vnútroštátne pravidlo mu stanovuje povinnosť rozhodnúť v spore v zmysle právneho názoru vyjadreného týmto ústavným súdom.
2. Smernica Rady 96/61/ES z 24. septembra 1996 o integrovanej prevencii a kontrole znečisťovania životného prostredia, zmenená a doplnená nariadením Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 166/2006 z 18. januára 2006, sa má vykladať v tom zmysle, že:
  - vyžaduje, aby dotknutá verejnosť mala prístup od začiatku povoľovacieho konania pre dotknutú prevádzku k územnému rozhodnutiu, o aké ide vo veci samej,
  - neumožňuje príslušným vnútroštátnym orgánom odmietnuť dotknutej verejnosti prístup k takémuto rozhodnutiu tým, že sa odvolajú na ochranu dôvernosti obchodných alebo priemyselných informácií stanovenú vnútroštátnym právom alebo právom Únie s cieľom ochrany oprávneného hospodárskeho záujmu, a
  - nebráni tomu, aby neodôvodnené odmietnutie dať dotknutej verejnosti k dispozícii v priebehu prvostupňového správneho konania územné rozhodnutie, o aké ide vo veci samej, mohlo byť napravené v priebehu druhostupňového správneho konania pod podmienkou, že sú ešte otvorené všetky možnosti a riešenia a že náprava v tomto štádiu konania umožní dotknutej verejnosti mať účinný vplyv na výsledok rozhodovacieho konania, čo prináleží overiť vnútroštátnemu súdu.
3. Článok 15a smernice 96/61, zmenenej a doplnenej nariadením č. 166/2006, sa má vykladať v tom zmysle, že členovia dotknutej verejnosti musia mať príležitosť v rámci opravného prostriedku stanoveného v tomto ustanovení obrátiť sa na súd alebo nezávislý a nestranný orgán ustanovený na základe zákona, ktorý má právomoc nariadiť predbežné opatrenia takej povahy, aby sa dočasne odložilo uplatňovanie povolenia v zmysle článku 4 uvedenej smernice, kým sa čaká na konečné rozhodnutie, ktoré má byť vydané.
4. Rozhodnutie vnútroštátneho súdu prijaté v rámci vnútroštátneho konania, ktorým sa vykonávajú povinnosti vyplývajúce z článku 15a smernice 96/61, zmenenej a doplnenej nariadením č. 166/2006, a článku 9 ods. 2 a 4 Dohovoru o prístupe k informáciám, účasti

verejnosti na rozhodovacom procese a prístupe k spravodlivosti v záležitostiach životného prostredia, podpísaného v Aarhuse 25. júna 1998 a schváleného v mene Európskeho spoločenstva rozhodnutím Rady 2005/370/ES zo 17. februára 2005, zrušujúce povolenie vydané v rozpore s ustanoveniami uvedenej smernice nemôže samo osebe predstavovať nedôvodný zásah do vlastníckeho práva prevádzkovateľa zakotveného v článku 17 Charty základných práv Európskej únie.

Podpisy